

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

A konverzió.

Pécs, 1897. szeptember hó 21.

(*) Még május hó elején ismertet-
tük egész terjedelmében a Herbert János
gazdasági tanácsos által nagy tanulmány-
nyal összeállított gazdasági és pénzügyi
programot, amelyet ha egy elfogulatlan
idegen pénzügyi kapacitás alaposan és
figyelemmel végigolvas, hát lesújtó kriti-
káját találja benne annak a városi gaz-
dálkodásnak, jobban mondva garázdálko-
dásnak, amely az Aidinger-éra alatt Pé-
csett végbement.

Herbert ur reámutat a bibire, hogy
miért oly mizeráblisak a mi pénzügyeink
és miért van elengedhetetlenül szükségünk
a 3.200.000 frtos konverzióra, amely ha
még sokáig képezi a tanácskozás tárgyát,
hát könnyen négy millióra is főlzaporod-
hatik; mert tény, hogy nálunk csak apróbb
kölesönök főlzedegetéséből élőködnek már
évek óta a torony alatt s egyik kölesönt
egy utána következő nagyobb kölesönből
képesek csak fedezni.

Bajaink kutfeje az a három kölesön,
amelyet különböző években a pesti keres-
kedelmi banktól vettünk kölesön 50 éves
törlesztésre 600.000, 156.250 és 500.000
frt összegekben, persze csak a papiroson.
De ha megtudjuk, hogy ezeket a kölesö-
nöket nem készpénzben, hanem értéppa-
pirokban kaptuk, amelyeknek 100 frtos cim-
leteit a kölesönző intézet 96 forintjával

számította le, hát nem valami nagy ma-
thematikai tehetség kell hozzá, hogy ki-
számítsuk, hogy e fentebb jelzett három
kölesön fölvételénél, jól jegyezzük meg,
tehát csupán a fölvételénél 39.750 frtot
veszítettünk tőkében.

Ez azonban még csak az egyik fele
az éremiek, most jön a visszafizetés. A
kötvényekben, amelyet a város közönsége
nevében, a közgyűlés felhatalmazásából az
akkori polgármester és a főjegyző irtak
alá s a belügyminiszter jóváhagyott, ki
van kötve, hogy csakis ugyanazokkal a
papirokkal lehet a városnak visszafizetni,
amelyekben kapta. Tehát nem készpénz-
vel, hanem a kölesönző bank kötvényeivel,
amelyeknek ez idő szerint való tőzsei ár-
folyama 104 frt, tehát ha ezeknek a köt-
vényeknek tőzsei árfolyama a mesterséges
fölhajtás következtében nem emelkednek,
ami nagyon valószínűtlen, hát akkor a
visszafizetés címén tőkében ugyancsak
39.750 frtot veszítenénk, azonban bizo-
nyosra vehetjük, hogy e címen sokkal több
lesz a veszteségün, mert azokat a papi-
rokat fölhajthatják darabonként akár 120
frtra is.

A legelemibb elmélet szerint a köl-
csönadásnak ez a módja nyilvánvaló uzsor-
rát képez s Pécs városa elég könnyelmű
volt annak idején ilyen uzsora-ügyletekbe
belemenni, mert szüksége volt a pénzre s
másutt, tisztességesebb föltételek mellett
nem kapott.

Igy aztán eljutottunk egész a kon-
verzióig, amelyet hogy sikeresen és reáli-
san megcsinálhassunk, legelső és elenged-
hetetlen föladata volna a kölesönt kereső
városnak, hogy mutassa ki vagyoni leltá-
rát, reális évi jövedelmét, amelyek mind
a latba vetendők, legalább is a hitelező
szempontjából, hogy tisztességes kölesön
nyújtására hajlandó legyen. Ezt pedig el-
mulasztották ott a torony alatt, ami nél-
kül ilyen kölesönök adására képes pénzes-
ember, pénzcsoport vagy bank szóba sem
állhat a várossal, legfeljebb ismét oda
lyukadunk ki, hogy az országosan paten-
tirozott pesti kereskedelmi bank jóindula-
tához kell fordulnunk, amelyik bizonyára
ismét teljesíteni fogja konverzióra irányuló
terveinket, persze oly módon, mint az
előbb kimutatott három rendbeli kölesön-
nél, az árfolyam veszteség a felvételnél,
ugyanaz a visszafizetésnél kétségtelenné
teszi a tőke nagyobbodását; következőleg
ha a városnak tisztán, levonásmentesen
szüksége van 3.200.000 frtra, úgy négy
millió kemény forintokról állit ki kötele-
zöt, és ennek 4½ százalékos kamatait
hatvan évig fizetheti, vagyis a tényleg
megkapott 3.200.000 frtért a város kö-
zönsége majdnem nyolc millió forinttal
járulna hozzá a szabadalmazott bank osz-
talékjövedelméhez hatvan éven át.

Nagyon félünk, hogy ismét csak ez
lesz a konverzió sorsa, mert a könnyel-
mőség és frivolitás annyira meghonosodott

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Haragszom rád!

— Emlékezés Kopp Tivadar barátunkról. —

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

A közelmúlt napokban lakodalmi ünne-
pélyre voltam hivatalos. Volt annyi magam-
hoz való eszem, hogy a szives meghívásnak
ezeregy örömmel tegyek eleget. Amint az egy-
házi ünnepély után javában vacsorálunk, Kó-
rody bandája a sok vig nóta közben rágyujt
a »kítették a holttestet az udvarra« kezdetű
mélabus magyar népdalra.

— Bolond vagy te cigány! — mondok
magamban. Ki a Herkó páter pipált életében
olyan furcsaságot, hogy a lakodalmi ünne-
pélyen ilyen szomoru nótát halljon?

Később aztán, a midőn vége lett a va-
csorának, a két rendbeli arany ifjuság táncra
perdült. Jártak csöndesen, kopogósan. Tánc
után »haragszom rád«-ot játszottak. Fiatal ko-
romból ismervén e társas játékot, oda tola-
kodtam az ezerhetes aranyos babák közé
magam is. (Mert hát a puszinak én sem va-
gyok ellensége. Igaza van a közmondásnak:
a vén kecske is megnyalja a sót!)

Bizony szép pár negyed óráig elmókáz-
tunk. Mikor aztán a bíró kalapja tele volt

záloggal, azt annak rendje-módja szerint ki
kellett váltani — csókkal.

A sok puszitól most is mézédés volna
a szám, ha az a bolondos cigány olyan szor-
moru nótát nem huzott volna, hogy mondja:
— »Kítették a holttestet az udvarra.«
Kakas kukorékoláskor haza mentünk.

Másnap reggel hallottam a hihetetlen
hírt, hogy a Tivadar meghalt. Hogy miként
hatott rám az első hír, azt szégyenlem le-
írni. E dátum péntekre esett. Kezdek babonás
lenni. Mégis szerencsétlen nap a péntek.

Szóval és tettel a hír valónak bizonyult.
A cigánynak előérzete volt.

Nos, ha már az eset így esett, illő, hogy
elbucsuzzunk a drága jó barátától, a felejteth-
len férjtől, a pótolhatlan édes apától, az igazi
testvértől s a munkások főnökétől.

Nagy emberek elhalálása alkalmával
szokás az illetők életrajzi adatait közölni. Én
erre képtelen vagyok. Annyit tudok fölöle ösz-
szesen, hogy Halason született, Szabadkán
nevelkedett, Budapestén járt a felsőbb isko-
lákba, időközben Petrosényban s később
Szombathelyen volt alkalmazva és 12 év óta
Pécsett mint vasuti műhelyfőnök szerepelt.

Hősünk úgy társadalmi állására, mint
testi magasságára nagy ember volt. Hát még
szívére és jellemére?

Az alábbi apróságokból meg fogják őt
ismerni színről-szinre azok is, akik csak távol-
ról ismerték. Bocsásson meg a szives olvasó,
hogy a mi Tivadarunktól párbeszédben bu-
csuzzam el.

Emlékszem rá, mikor először jöttél a
Polgáriba. Mindenki megnézett, mert egy
fejjel magasabb voltál, mint mi. Mikor kér-
deztük kilétedet, annyit tudtunk meg ösze-
sen, hogy — valami vasuti hivatalnok. Csak
később tudtuk meg, hogy az a magas férfiú
nem valami közönséges vasuti hivatalnok,
hanem m. kir. főmérnök és vasuti műhely-
főnök.

— Hát akkor mit keres a Polgáriban,
miért nem iratkozik be a Nemzetibe? —
mondották többen.

Te csak mosolyogtál az ilyen megjegy-
zéseken. Nem kellett több pár hétnél s már
a tagok fele megismerkedett s összebarátko-
zott veled. Időközben igazgatónk is lettél. A
mi tiszteletünk és szeretetünk irántad válto-
zatlan volt, de te itt hagyttál bennünket, mint
szent-Pál az oláhokat. Hát illik valamely
egyesületből bejelentés nélkül végleg kilépni?
Tivi, Tivi, ezt elhibáztad.

Ezért haragszunk rád!

Minden hónapban egyszer fölutaztál
Budapestre. Mig távol voltál tőlünk, összedug-

a városházán, hogy semmibe se tekintik a polgárok teherviselési képességét, semmibe se a jövődőt, amelyet készséggel kiszolgáltatnak egy-egy spekuláló pénzintézet prédájának, csak hogy a mostani uraknak legyen kellemes a jelen, hisz olyan jól esik azt pazarolni, uraskodni abból, amit majd az utánunk következő nemzedék fog megfizetni.

Nem akarunk próféták lenni, de mivel az egész elaboratumban nem fedeztük föl, hogy mi módon óhajtják fölvenni a konverzióhoz szükséges kölcsönt, ez a titokzatosság sejteti velünk, hogy ismét mi van készülőben: beleesni a régi bűnökbe és a város közönségének ismét határozott megkárosításával rálépni arra a lejtőre, melynek alján a csőd tátong.

Igenis, mi óhajtjuk végre-valahára pénzügyi rendezkedésünk megkezdését, a mire nézve elengedhetetlen a konverzió. Ámde ezt ne a sötétbe való ugrással csináljuk meg, hanem igenis, mondják meg intéző férfiaink, hogy kivél, vagy kikkel akarják lebonyolítani, de csakis reálisan, a mi kölcsönműveletünket s inkább valamivel magasabb kamatot fizessünk, mintsem olyan szemfényvesztést fogadjunk el, hogy a kisebb kamat differenciát tisztelesen megfizessük tőkevesztésben.

A Herbert-féle elaboratumnak tehát meg volt az a haszna, hogy beismerte a tanács, hogy infámisan rosszul gazdálkodtak Aidinger polgármestersége alatt a város vagyonával. Csak azt felejtette el a tanácsos ur, hogy kifejtse, hogy most már megváltoztak a viszonyok, már szakítottak a slendriánnal, a grájzler gazdálkodási rendszerrel s most, valamint a jövőben a helyes pénzügyi elveknek megfelelőleg reálisan fogják irányítani a város hajóját, nem pazarolnak többé s nem ültetik föl a város adózó polgárait olyan mesékkel, mint az Aidinger idejében történt.

De még nem késő, lehet pótolni, amit elmulasztottak. Herbert tanácsos képes lesz még egy elaborátumot közrebocsátani, a

tuk a fejünket s találgattuk, mit hoz valami újat, szépet a Tivi Pestről. Néha érdekes könyvekkel, többször más aprósággal, de mindig egy-két ujdonatuj viccel tértél vissza körünkbe. Volt nevetés, hahotázás, kacagás. Ez is vic akar lenni, amit 17-én virradóra csináltál? Ez ugyan nem sikerült.

Ezért haragszunk rád!

* * *

A színészek megjöttek, te meg elmentél. Hiszen a fecskék kelnek ilyenkor utra, nem pedig a főmérnökök. Emlékszem rá, én voltam az állandó színházi tudósítód. Ha valami új darabot adtak, rendszeren engem kérdeztél meg, hogy mi a meséje, kik játszószák benne a főszerepeket s a közönségnek hogy tetszett. Egyszer nagyon megdicsértem neked a Dolovai nábob leánya-t. Azt kérdeztél, hogy nem-e fordul elő benne valami drámai jelenet? De igen, mondtam, de csak az egyik fölvonásban. Nem volt Krözusnak annyi kincse, hogy eljöttél volna. Féltél, irtóztál a hatásos jelenektől. A te aranyos szived kettéhasadt volna ott.

Lattunk mi szombat, 18-án d. u. 4 órakor olyan drámát, a melyhez hasonlót te még sohasem láttál. Ebben a szomorú játékban te játszottad a főszerepet.

Te a színpadi hatásos jelenetek alatt könyezni, zokogni szoktál. Mi a te drámádat szóltanul, némán s visszafojtott lélekzettel néztük végig.

melyben meg lesznek jelölve a módok, hogyan tervezi ő a konverzió helyes keresztülvitelét, amelyből hiányzik a modern szédelgés, de van benne őszinteség, jóakarát, becsületesség, realitás, egyszóval mindaz, amit a közkezen forgó és agyon-tanácskozott elaboratumban nélkülöztünk.

Hirek.

Pécs, 1897. szept. 21.

Titkolt boldogtalanság.

Csendes, szófogadó leányka volt, szüleinek mindenkor s mindenben szó nélkül engedelmességet. Megjött férjhezmenésének ideje; csinos leány levén, kérőkben nem szűkölködött, — ezek közül kettő jött számításba, az egyik szegény, de csinos külsejű s ügyes fiu, a másik — ez utóbbiak hijával — gazdag. A leánynak a szegény, a szülőknek a gazdag ifju, illetve annak gazdagsága tetszett meg, szerencsének tartották, örültek annak, hogy ily szegény leány, mint az övék, oly gazdag család tagjává lehet. A leány, bár nehezebb esett — nem vallott színt; ahhoz megy — ugymond, akihez szülei akarják. Így aztán nejevé lett annak, akit nemcsak, hogy nem szeretett, de aki neki egyáltalán nem tetszett. E körülményt szülei észrevették ugyan, de azt gondolták, hogy majd csak összerögződnek, megszokják, megszeretik egymást, e föltevésükben azonban — szomorúan csalódtak.

A fiatal menyecske, a szomszéd faluban levén férjnel, haza-haza ment, meglátogatni szüleit, akiknek tudakozódó kérdéseire mindenkor a legmegnyugtatóbban nyilatkozott családi körülményeire nézve. Ipa s napa több szőr dicsekedve emlegették, hogy mily csendes természetű, jó menyük van s figyelmen kívül hagyták, mi rosszat sem következett abból, hogy az néha órákig elült szóltanul, éjnek idején könnyeivel öntözte vánkösát. Férjét nemcsak megszeretni nem, de megszokni, szívelni sem tudta, bár mindig az ellenkezőt mutatta, színelte; annak kedveskedéseit csak tűrni volt képes, de szívből viszonzni nem, aki — dacára ennek — őt soha sem szünt meg szeretni. Másfél év előtt — egy évi házasság után — anyává lett; e körülmény sem volt képes boldogítani, sőt — bár különösen

Tivi! ez a színészkedés nem volt szép tőled.

Ezért haragszunk rád!

* * *

Ha a téli esteken együtt leszünk a Polgáriban s dominózni akarunk, beállsz-e negyediknek? Haragszol, mert egyszer kizártam a dupla blázzodat? Te most még rosszabbul játszottál, mert magad zártad ki a dupla nyolcasodat. Te zártad le a játékot s mégis te fizettél legtöbbet. Ilyen rossz játékoskal nem érdemes játszani.

Ezért haragszunk rád!

* * *

A politika sohasem volt kenyered. Érzelmre mindig 48-as voltál, de erről nem sokat beszéltél. A következetesség szép dolog, de nem mindenben. Ha valaki 48-as, abból még nem következik, hogy összepakkolásakor is 48-as legyen. Mi 67-esek, majd ha hozzád megyünk látogatóba, 76-osok szeretnénk lenni. Te pedig 84-es lehetnél addig. Te nagyon siettél, nem akartál minket megvárni.

Ezért haragszunk rád!

* * *

Radenich János siremlékén olvastam e három szót: »Ész, Szív, Jellem.« Ugy vélem, hogy vagy a Radenich Jánost hívták azelőtt Kopp Tivadarnak, vagy a Kopp Tivadart hívták Radenich Jánosnak.

A te éles eszedet, a te aranyos szívedet

hangzik — növelte boldogtalanságát; gyermeke vezna testü, rendellenes fejlődésü levén, hosszasan, merőn el-elnézte másnak az övénel félannyi idejénél erősebb, egészséges, pufók kisdédét, miért hogy nem ilyen az övé is, gondolta magában, de nem szólt, titkolta boldogtalanságát, míg végre magába fojtott lelki gyötrelmei a közelmúlt napokban, könnyen végzetessé válható tette ragadták.

Férje valamiért a szokottnál keményebb hangon szólt hozzá, állítólag meg is ütötte, erre ő, miután kisírta magát — hazament szüleihez, s hogy okát tudja adni látogatásának, leánykája ruhájához egy kis kelmedarabot kért, de arról, hogy őt mi bántja, mint sohasem — ezuttal sem szólt. Estefelé, szüleinek, testvéreinek egyenkint »jó egészséget« kívánt s távozott; huga, aki elkísérte egy darabig, midőn elváltak, így szólt hozzá, bizonyos izgatottságot vevén rajt észre: néném, neked valami bajod van. — Dehogy is van; felelt és elment, de nem haza, hanem az erdőszéli legelő felé tartott, ott egy ideig járt-kelt, a fák ágait vizsgálta, végre — hirtelen elhatározással, ha ugyan így nevezhető a lelki gyöttrődés ezen utolsó stádiuma — a legelői kutba vetette magát. Szerencsére egy falujokbeli ember a közelben szántott s hallotta a vízben a vergődést, jajgatást. Odafutott, kihuzta a kutból, pokrócba takargatta s besietett a faluba, hirt adott az esetről, embereket hitt, hogy segítsenek hazavinni, mert alighanem meg is halt. A hír eljutott a menyecske hozzátartozóihoz is, ahol borzasztó hatást keltett; a fiatal férj magánkivül lett, elájult; a családbeliek megrémülve ágyba fektették és lélek-szakadva siettek az állítólag már meghalt menyecskéért, aki azonban, szerencsére nem volt meghalva, csak önkivületi állapotban, mozdulatlanul feküdt; hazavitték, ahol különféle orvosszerek alkalmazása által csakhamar visszanyerte eszméletét, a férj is magához tért a hirre, hogy felesége él s egy másik ágyban fekszik. A menyecskét, anyja meg-meglátogatja s kérdegeti, hogy miért tette ezt, miért unta meg fiatal — alig 19 éves — életét, de ő csak kitérőleg s ilykép válaszol: ne kérdezze édes anyám, nem lehet azt kimondani, hogy »mekkora az én szívfájdalmam!«

Egy egész környék szenzációját képezi ez eset, amit a szülők végtelenül fájálnak s a hozzátartozók felette szégyelnek, mert a nép közt önkénytelenül is az a hír kezd lábra kapni, hogy rosszul bántak a menyecskével s azért keseredett el az öngyilkosságig. A már

és a te vas jellemedet senki sem ismerte jobban, mint a pécsi tanítók közül azok, akik testi-lelki jó barátaid voltak és maradnak. Megsérteném a szerénységedet, ha itt elmondanám, hogy ki voltál, mi voltál te minekünk. Olyan sok tanítógyűlő éhenkórász között, mint amiókkal uton utfélen találkozunk, szinte hihetetlen, hogy tanítóbarát is akad. Irántunk tanusított rokonszenves igaz barátságodért, hálaunk némi jelöl megválasztottunk *tiszteletbeli tanítóvá*. Erről ugyan diplomát nem kaptál, de azért mi kollegánknak tartunk életünk végeig.

A ki az ilyen kollegáit idejének előtte itthagya, az nem őszinte kartárs.

Ezért haragszunk rád!

* * *

Aztán még *zónázni* sem tanultál meg. Azt sem tudod, hogy ez közönséges kártyajáték. Vidéken asszonyok játszó, nálunk a tanítók egynémelyike. Nagyon szép és mulatságos játék ez. Akárcsak a dominó. Bécsben augusztus 13 án tizen megfagytak mellette. Elmondom, hogy ez milyen játék. Hát olyan, hogy háromféleképp lehet játszani: pénzre, cehre és osztalékra. Várj egy kicsit. Aki közülünk először látogat meg, az majd megtanít téged a zónajátékra.

De te mint vasuti másként *zónáztál* el tőlünk.

Ezért haragszunk rád!

fölépült férj gondosan ápolja nejét, akit ily körülmények után méltán lehet félteni a búskomorságtól s tán egyébtől is! . . .

Sany I.

Napirend 1897. szeptember 22-én.

Naptár: szerda, szept. 22. — Róm. kath.: Tamás. — Prot.: Móric. — Görög-kel. (szept. 10.) Menodóra. — Zsidó: Elul 25. — Nap két 5 óra 32 perckor; nyugszik 5 óra 40 perckor. — Hold két éjféltán 20 perckor; nyugszik délután 3 óra 42 perckor. — A Nap este 7 óra 48 perckor a mérleg jegyében lép. Időjárás: hőmérséklet 13 Celsius fok meleg; légnyomás 750. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett helyenkint csapadék várható.

— (A király adománya.) Ő felsége a király a baranyamegyei árvízkarosultak javára 1500 forintot adományozott.

— (A pécsi áll főrealiskola.) „Eötvös önképzőkör” vasárnap tartotta meg Gallowich János tanár vezetése alatt alakuló gyűlését. Elnök lett Krausz Lajos VIII. o. t., titkár Weisz Ödön VIII. o. t., főjegyző Imre Jenő VIII. o. t., pénztáros Bein Hermann VIII. oszt. tan., főkönyvtáros Moticska József VIII. oszt. tan. Aljegyzők Kornis Ödön és Braun Kálmán, ellenőrré Roth Miksa, alkönyvtárosokká Frankl Henrik és Requinyi Géza VIII. oszt. tanulók választották meg.

— (Sztrájk a honvédhadapródiskolánál.) Bár tegnap még öt óra után is folyt az egyezkedési tárgyalás a főkapitány előtt a hadapródiskola építési vezetősége és a sztrájkvezetőség között, egyezsége — mint tegnapi lapunkban jeleztük is — nem juthattak. Mára megérkezett a Neuschlosz-cég teljhatalmu megbízottja, Jiraszek Nándor, építész, a ki ma a következő felhívást bocsájtotta ki:

„Munkások! Mielőtt a hadapródiskola építéséhez idegen munkásokat hoztatnánk ide, a helybeli munkások iránti jóindulatunkat tanúsítva, figyelmeztetjük mindazon munkásokat, kik általunk elbocsájtva nem lettek, hogy holnap, szerdán délig munkára jelentkezzenek, illetve munkába álljanak, különben azon kényszerhelyzetbe hoznak bennünket, hogy mind-

Emlékszel rá — kedves Tivink — amidőn másodmagaddal megalakítottad a bordó-pártot? Te lettél az elnök s az a másik valaki a párt. Egyszer összekülönböztetek sa párt otthagytá az elnökét, — de csak ideiglenesen. Te most elcsaptad magadtól a pártot és az elnökségről véglegesen leköszöntél.

Ezt rosszul tetted.

Ezért haragszik rád a — párt.

Mit szól majd a te áldott jó lelkű özvegyed, aranyos árvád, kedves nővéreid, az a sok vasuti munkás, az a végnélküli sok-sok jóbarát, ismerős, rokon, szomszéd stb. — a te korai eltávozásodhoz?

Mind, mind haragszik rád!

Most veszem észre, hogy én hozzád hiába beszélek. Hallgatsz, mint a sir. Ugyan mit vétettem én neked, hogy egy szóval sem akarsz válaszolni? No majd ha találkozzunk, kibékülünk.

Hogy e cikkely megírására okot és alkalmat szolgáltatattál, ezért én haragszom rád legjobban.

De most bucsuzzunk.

Isten veled! Pá! Szervusz!

A viszontlátásig!

Ban—Dyka.

azon munkások, kik ezen felhívásnak eleget nem tettek, az építkezés tartama alatt minden munkából ki lesznek zárva. Pécsen, 1897. szeptember hó 21-én. Neuschlosz Ödön és Marcell építési vállalatának meghatalmazottja: Jiraszek Nándor.

Tehát a sztrájk eredménye az lesz, a mit már tegnap jeleztünk: idegen munkások fogják felépíteni a pécsi hadapródiskolát, hacsak a munkások meg nem gondolják magukat és munkába nem állnak. S mivel ez a körülmény nagy kihatással lehet a munkásviszonyokra Pécsen, nem tekintheti senki mellékes dolognak s lapunk ezért írta le már tegnap a sztrájkot olyan körülményesen, hogy abból úgy a munkások álláspontja, mint a vállalkozók eljárása kellő megvilágítást nyerjen. S most a munkásokhoz fordulunk s ajánljuk nekik magunk is a munkábaállást. Szolidaritásnak ott nincs helye, a hol az elbocsájtottak nagyrészen maguk szolgáltak arra rá s ez az ötvenhatvan ember maga sem kívánhatja, hogy miattuk pár százan munka nélkül maradjanak. S a sztrájkjal pedig mást a jelen viszonyok között úgy sem érhetnek el; a vállalkozóknak záros határidőre kellvén felépíteni a hadapródiskolát, ők az építkezést — amint a fentebbi felhívás jelzi is — elvégeztetik az idegen munkásokkal s bizony kár lenne, ha a pécsiek, csupán szolidaritás miatt kizáratnák magukat a munkából. A vállalkozó cég saját érdekeit védte, mikor a szerinte nem használható munkásokat elbocsájtotta; ne kockáztassa tehát a munkás is az érdekeit azzal, hogy kiteszi magát a munkanélküliségnek most, mikor előtte a munka s a kenyér az első, nem pedig a sztrájkvezetők által hirdetett szolidaritás!

— (A kartellek ellen.) Az ipari kartellekkel szemben való állásfoglalás ügyében a pécsi kamara a keresk. miniszterium által véleménynyilvánításra hivatván fel, a tegnapi kamarai közülés annak kijelentése mellett, hogy nálunk a kartellek hatása még nem igen érezhető, tüzetesen kifejti, hogy a kartellek itt-ott tapasztalt elfajulhatására nálunk nincsenek meg a szükséges előfeltételek; különben is a kartellek az eddigi tapasztalatok szerint sehol huzamos ideig fenttarthatók nem voltak. A kartellek törvényhozási szabályozása ellenben ezen a nagy tökétermelési rendszer fentartására irányuló intézmények általános elterjedését és allandóvá tételét segitené elő. A kartellekkel szemben alkalmazandó tiltó rendszabályoknak — mint azt Amerikában látjuk — nálunk sem lenne fogantaja. A kamara a kartelleknek nálunk való meghonosodásának megakadályozására elégségesnek tartja, ha kimondatnék, hogy a kartellszerződésekben megállapított kötelezettségek teljesítésére irányuló keresetek birói eljárás tárgyát nem képezik, továbbá a kartellben álló vállalatok semmitéle állami kedvezményben nem részesíttetnek. Az országban minden verseny nélkül álló kartellek alakításának megakadályozására a kamara a behozatali vámtarifá illető tételének leszállításában vagy megszüntetésében lát igen alkalmas eszközt. Mivel azonban egy elsőrendű életszükséglet: a kenyér igen alkalmas u. n. helyi kartellek kötésére, kívánatosnak tartja a kamara, ha a pékiparra vonatkozólag is olyan rendelkezések állapíthatnának meg, mint az ipartörvény 53.

§-ában a mészáros iparra, hogy így szükség esetén a kenyéreneműek ára is hatóságilag állapíthatassék meg.

— (A pécsi keramikai munkások) f. hó 25-én (szombaton) a Scholtz-léle sörházban műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendeznek. Belépti díj előre váltva 30 kr., a mulatság színhelyén 40 krajcár. A műkedvelői előadáson színrekerül a »Legénybucsu« című monolog és a »Jeremiás siralmi« című bohózat.

— (Tanítóegyleti közgyűlés.) A »Baranyavár-vidéki Tanító-Egylet« az 1897. évi rendes közgyűlését október hó 7-én d. e. 10 órakor fogja Monostoron a róm. kath. népiskola helyiségében megtartani. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó-beszéd. Tartja: Stefán Péter egyl. elnök. 2. A mult közgyűlésről szóló jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. Retter Rezső pécsi közs. isk. tanító lemondása az I. jegyzői tisztségről és annak választás utján törtéendő betöltése. 4. »A bortermő vidékeken felállítandó gazdasági ismétlő iskolák tananyaga és annak mikénti feldolgozása.« Felolvassa: Kiss Vilmos villányi tanító. 5. »A beszéd-értelem gyakorlatok földrajzi és természetrajzi oktatás eredményét mennyiben fokozzák az iskolai kirándulások és ezek sikeres keresztülvitelére mik volnának a legcélszerűbb módozatok?« Előadja: Jung Ferenc kisköszegi tanító. 6. »A méhekkal való bánásmód és azok betelelése.« Szabad előadás. Tartja: Stefán Péter dárdai tanító. 7. Könyv- és pénztár megvizsgálása. 8. Egyleti tagdíj beszédese. 9. Jelentések és előre bejelentett indítványok.

— (Bányások szerencsétlensége.) Tegnapelőtt reggelre két bányaszerencsétlenség is történt, az egyik Vasason, a másik Szabolcsbányatelepen. A vasasi Thomenaknában Kraic Ferenc vājár, a 7. számú szenttelepet akarta feltörni és egy felszerelt dinamittöltényt tett egy furt lyukba. A lyuk azonban rövid volt s mikor a töltényt felrobantotta, a dinamit kicsapódott és a vājár mindkét kezén súlyosan megsérült. A szerencsétlenül járt embert hazavitték és a lakásán ápolják. A szabolcsi Ferenc József-aknában pedig Bocsicsovics András napszámos járt szerencsétlenül. A szállítókas folyókészülekeinek megvizsgálásakor a szállítókaszon állván, azt a kellenél magasabbra huzta, úgy, hogy a tetőbe ütközött s fején és mellén súlyosan megsebesült. Bevitték a bányatelepi kórházba s most ott ápolják.

— (Bucsujárás az Ágota-utcában.) Egy kártyavetőné lakik az Ágota-utcában, akit utóbbi időben nagy számmal keresnek föl nem ugyan a konyha tünderei és a dézsa-hölgyek, hogy kivesse számukra jövendőjüket, de intelligens urhölgyek és uri kisaszonyok, akik elegánsan meg is fizetik ennek a modern Lenormandnak hazudozásait. Egy kissé különösnek találjuk ugyan erről a dologról írni, mert nem akarunk a babonának reklamot csinálni, de önkénytelenül is a tollunk hegyére kerül a kérdés, látva ismerős uri hölgyeket erre a félreeső utcában félelem közt megfordulni, mintha csak a tilosban járnának, hogy mi haszna az iskolának, a műveltségnek, az olvasottságnak, mikor a XIX. század végén ilyen hülyeségnek is hitelt képesek adni.

— (Halálozás.) Bermüller Antal, nyugalmazott kárász plébános, Szászváron meghalt. Az elhunyt 66 éves volt, s 1889-ben vonult nyugdíjba.

— **(Tüzek.)** Hoffmann György, devcséri lakos kocsiszine egyik este kigyulladt és le is égett. A tűz úgy látszik, gyújtogatásból keletkezett, minek kiderítése végett folyik a vizsgálat. — Mohácson Mándics Dobró, ottani lakosnak, a szőlőben levő préháza szintén a tűz martaléka lett e héten s egy csomó hordó is odaégett az ismeretlen okból keletkezett tűzben. — Babarcon Handler Ferenc, ottani lakosnak szalmakazla kigyulladván, arról Eberling Mátvás, Kész Henrik és Stefán János szalmakazlai is kigyuladtak és leégtek. Végül Gáspár István és Csicska János, bellyei lakosok gabonája is a tűz martaléka lett a napokban. Csak ez utóbbi esetben volt a gabona biztosítva s így a többi tulajdonosok kára nem térül meg.

— **(Rajtavesztett.)** Bálint István, botykai lakos, egyik éjszaka arra ébredt fel, hogy valaki jár az udvarában. Kiment hát és éppen akkor ért az udvarban levő tyukólhoz, mikor onnan kiszedegette szép sorjában a tyukokat egy Tóth István nevű napszámos. Természetesen elvette tőle az éjjeli nyugalmukban megzavart jószágokat s a megcsipett tolvajt feljelentette, a ki ellen most a bíróság folytatja a vizsgálatot.

— **(Megszökött tolvaj.)** Palkovics József, bakonybéli (veszprémmegyei) illetőségű suhanc Gyura József pécsváradi lakosnál szolgált. A szolgálatát azonban megúván, odább akart egy házzal állni, de mivel nem volt neki pénze, elhatározta, hogy a gazdájától fog lopni. S be is ment annak lakásába, mikor az nem volt otthon s magához vette ezüst zsebóráját láncostul, egypár forint készpénzt s egy csomó ruhaneműt s azzal megszökött. Nagyobb biztonság okáért azonban elvitte a munkakönyvét is, hogy tudja magát mivel igazolni. Most keresik.

— **(Hajók járása.)** Az »Első cs. kir. szab. Duna-Gőzhajózási Társaság« személyszállító hajói október hó 1-től fogva további intézkedésig, legkésőbb november végéig, az eddigtilt eltérő menetrend szerint fognak közlekedni. A leglényegesebb változás az, hogy Budapest és Mohács között naponként csak egyszer fog hajó közlekedni, még pedig a következőképpen: Budapestről Mohácsra naponként délelőtt 10 órakor (Mohácsra érkezik este 10 óra felé) és Mohácsról Budapestre naponként délelőtt 8 óra 30 perckor (érkezés Budapestre éjjel 10 óra 50 perckor.) Mohácsról lefelé a hajók hetenként csak kétszer fognak közlekedni, még pedig kedden és szombaton reggel 5 órakor; az alsó hajó Mohácsra érkezik vasárnapon és csütörtökön éjjel 12 óra 25 perckor. — Evvel kapcsolatban csak annyiban változik a vasuti menetrend, hogy okt. 1-től április végéig az este 1/4 9 órakor Mohácsról Vilányra és este 9 óra 51 perckor Villányról Mohácsra induló tehervonat nem közlekedik személyszállítással.

— **(Egy tehén balesete.)** Furesa baleset történt a hegyháti Császa községben, mint levelezőnk írja, Deitler Péter, ottani lakos, tehenét a csordára hajtván, az a mezőn ficánkolva ugrándozott s úgy rohant be egy-egy területet. Egyszerre csak egy mezei kuthoz ért, mely alacsony kávéval van ellátva. De itt sem szűnt meg a ficánkolása és zsuppsz, beleesett a kutba. Szerencsére, arament egy csomó bányamunkás, kik a megrémült tulajdonosnak segítségére siettek s a faluból kötelek és gerendákat hozván, a tehenet kihúzták a kutból, még mielőtt odafuladt volna. Leve-

lezőnk megjegyzi, hogy nemcsak a mezőn, hanem az iskola udvarában is ilyen alacsony kávéjú kut van s ajánlatos volna a hatóságoknak intézkedni a kut körülkerítése iránt, még mielőtt az iskolás gyermekek közül bele nem hal valamelyik. Az emberélet valamivel drágább bizonyára, mint egy jámbor tehén élete.

— **(Vasuti harangok.)** Sok romantikus tervet vetettek fel, mikor Dániel Ernő közlekedésügyi miniszter száműzte a vasúti harangokat a pályaudvarokról. Felmerült a kérdés, hogy mi fog most már történni a pompáshangu csengőkkel. Volt aki azt ajánlotta, hogy öntsenek belőle szobrot Baross Gábornak, a másik azt indítványozta, hogy verjenek belőlük ezüst forintokat a szegények számára, sőt volt olyan is, aki jónak látta volna, ha egyetlen nagy harangot öntenek belőlük, mely fizesse az államadósságokat. — Mind e kalandos terveket szétfoszlatta most a miniszter, aki egy újabb rendeletben felhatalmazta a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy ezeket a harangokat első sorban a hazai templomok és iskolák részére, továbbá a hazai tűzoltó- és egyéb egyesületeknek, esetleg gazdaságoknak, vagy más vállalatoknak méltányos áron eladhassa. Szegénység vagy egyéb méltánylást érdemlő körülmények felforgása esetében az ár kiszabásánál az ócska anyag értéke fog számíttatni.

— **(Alapítványi helyadományozás.)** A király a Theresiánumban az 1896/97-ik tanév végével megüresedett Mária Terézia féle báttaszéki magyar alapítványi helyet ittebei Kiss Ernőnek adományozta.

— **(Előléptetés.)** Osztrich Lajos, dunaföldvári kir. járásbírósi telexkönyvvezető jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába lett előléptetve.

— **(Betörések.)** Siklóson a város különböző részein három helyen tetek látogatást és sok értékes tárgyat — különösen sok ruhaneműt vittek el magukkal eddig még ismeretlen betörők. Így Vince Józseftől készpénzt, ruhaneműket, 2 ezüst órát, értékpapirokat stb. körülbelül 200 frt értékben. Zsebe Istvántól ruhaneműket és kisebb mennyiségű készpénzt. Beace Ferentől szintén ruhaneműket. A merész tolvajokat a rendőrség erélyesen nyomozza s hihetőleg hamarosan kézre is kerítik őket, mert nagy a gyanu, hogy mindegyik betörést és lopást a napokban ott kószáló kóbor cigányok követték el, a kik a rablást követő reggelre eltűntek Siklósról s ugyanezt bizonyítják a tett színhelyén látható meztitlábos nyomok.

— **(Baleset az újvidéki színházban.)** Újvidéken, hol tudvalevőleg a pécsi színtársulat játszik, a színházban szombaton óriási robajjal leomlott a mennyezet vakolata a földszinten ülő közönségre. Nagy zaj és lárma támadt erre, a közönség azt hitte, hogy leszakadt az egész boltozat, s mindenki rémülten menekült kifelé. Nagyobb szerencsétlenség azonban nem történt, csak az egyik jegyzedőnő sebesült meg erősebben a karján. Az omladékot nagy nehezen eltakarították, s a közönség kevés része visszatért az előadásra. A színház vakolata már előadás előtt kezdett omladozni, s most a hatóságot vonják felelősségre, hogy tudva ezt, még sem tiltotta be az előadást.

— **(Gyermek a kutban.)** Egyik reggel Csoknya községben lakó Simon János uradalmi kanásznak Veronika nevű 2 éves leánya a ház mellett levő kutba esett s mire Fülöp Géza takácsmester kihuzta, már halott volt. Az élesztési kísérletek eredménytelenek voltak. Szegény anyja kétségbe esetten beszélte el, hogy a katasztrófát megelőző alig félórával etette meg gyermekét, amikor is dolga után

nézett, a kis gyermeket ott hagyva a többi gyermek között. Valószínű, hogy társaival a kut körül játszódva belehajolt és beleesett; mintegy félóráig lehetett bent a kutban, amikor is egy cselédasszony, a ki vizért ment oda, vette észre.

— **(Piros bugyelláris mint életmentő.)** Vérszomjas verekedő hírében áll Vida János faddi legény, a ki már nem egyszer került rabiátus természetéért bajba. Újabb vérengzését a domborii csárdában követte el, a hol Snetzer József tolnai halászbérlőt támadta meg. Vida már régóta boszút forralt Snetzer ellen, mivel egy alkalommal, midőn a tilosban halászott, Snetzer elvette tőle hálóját. Snetzer semmi rosszat nem sejtve, lépett a korcsmába, a hol Vida ezzel a szavakkal: »Kutya német most kézre jöttél!« neki ugrott és a földre akarta teperni. Ez azonban nem sikerült neki, mert csakhamar ő feküdt a földön. Majd felugrott és kést rántva, többször megszúrta Snetzert, a kinek életét bizonyosan ki is oltja, ha kemény pirosbőr tárcája a halálos dőfést fel nem fogja. A halászbérlő jajgatására Csehák József korcsmáros segítségére ment, de őt is leszurással fenyegette, akit vastag dolmánya mentett meg a gyilkos kés dőfésektől. A vérengző legényt a csendőrség elfogta.

— **(Vásár.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Szigetvárott a folyó hó 21—28-ára eső országos vásár ez évben kivételesen szept. 29—30. napjain tartassék meg.

— **(Szerelmes asszony.)** Szegény Ceiner Frigyesné tehetett-e arról, hogy az urát, dacára hűtlenségének, melyből kifolyólag az különvált tőle »olyan nagyon — olyan mélyen« szerette. — Hiába »altatgatta,« »csitítgatta« a szívet, — hiába »sajgott,« egyre »fájt« és egyre »szeretett.« Nagy bánatát elpanaszolta Huszár Erzsébet cselédnek, ki ajálkozott orvosnak, leírván egy komplikált receptet, melylyel visszahódítja a »hűtelen« szívet. Örült a menyecske s mert ő maga nem értett az orvosság gyártáshoz, sem a vegyítgetéshez, megkérte Weisz Sándor korcsmárost, hogy készítene el ő a gyógyszert. Ebből támadt aztán a baj, mert Weisz uram szabadkozott s így kitudódott a dolog és a szegény szerelmes menyecskét majd-majd méreg keveréssel vádolták, ha a vizsgálat ki nem deríti, hogy a hűtelen férj számára készített ivó viz nem tartalmazott mérget, sőt ártatlan, babonás szereket ajált maga a komplikált recipe is.

— **(Magyar vendéglős Zágráiban.)** Erős elhatározásra volt szüksége annak a hönfitársunknak, aki éppen most telepedett meg Jellasich városában, a szávaparti Zágráiban és tekintélyes üzleti tőkét egy modern szállodába verte a horvátok fővárosában. Kaufmann I. földink cselekedte meg ezt a merészséget és »Imperial« szálloda elnevezéssel egy olyan gyönyörű berendezésű szállodát nyitott meg, mely még Budapesten is föltűnést keltene. Azoknak a magyar kereskedőknek, akik gyakran kénytelenek Zágráiban megfordulni, ajánljuk ezt a szállodát, ahol magyar szó fogadja őket, magyar konyhával és valódi magyar borokkal, ami nagy szó a magyar gyűlölettel eltelt Zágráiban.

— **(Meddig szépek az asszonyok)** Egy női ujság, amely sokat foglalkozik a »praktikus esztétika«-val, az asszonyi szépségnek következő érdekes teoriáját közölte legutóbb: Az asszony szépsége, mondja, többnyire az egész életen át tart. Minden nap nyer érettségében, mert hiszen kétségtelen, hogy az asszonyi

szépség is ebből a szempontból ítélendő meg. Izléstelen az az állítás, hogy az érett szépség 40 éven túl kevésbé hódító, mint a tizenhat évesek fiatalságának varázsa. Ha az asszonyok harmoniában élnek a természet szabályaival, akkor minden életkornak megvan a maga varázsa. A szépség 35 és 40 év körül éri el tetőpontját. Heléna, a görögök szép asszonya 48 éves volt, amikor Trójába ment. Aspasia 37 éves korában lett Periklesé és legalább még 30 évig ragyogott szépségében. Kleopatra elmúlt 30 éves, amikor Antoniussal találkozott. Poitiers Diána 36 éves korában nyerte meg II. Henrik szívét. A király félannyi idős sem volt, még sem szünt meg soha Dianát tisztelni. Ausztriai Annát harmincyolc éves korában tartották Európa legszebb asszonyának, Maintenon asszony pedig 40 éves volt, amikor XIV. Lajos megismerte. Mars kisasszony, a híres színésznő, 45 éves korában volt a legszebb, Récamier asszony pedig 35 és 55. életévei közt. Az igaz, forró szerelem nem mindig a 20 évesek sajátja. A 17 évről szóló csacsogást nevetségessé teszik a tapasztalatok, mert az éretlenségben nem igen található a tökéletes szépség. Az az asszony követi el a legnagyobb hibát, aki bizonyos korban az »elmúlás«-ról beszél. Csak értenie kell hozzá, hogy az öreg-ség látszatát elkerülje.

Órák ezüst arany tárgyak és ékszerek javítását, kicserélését, tisztítását, fel-frissítését és átalakítását a legjutányosabban és gyorsan teljesíti *Schönwald Imre* órák és ékszerész Pécs.

Művészet, irodalom.

○ **Színházi hírek.** Szintársulatunkat újabban Ujvidéken elég szépen pártolja az ottani magyarság. A napokban a »Szabadulás«-t adták, melyben *Angyal Ilka* és *Csiky László* arattak nagy sikert. Most az »Utána« című bohózatra készül a társulat. — *Peterdi Sándor* szintársulata a délvidéki szinkerületben jövő hó 4 én kezdi meg az évadot, hová Szigetvárról utazik. A társulat tagjai között *Szász Anna* is ott van, ki tavaly nálunk vendégszerepelt az »Otthon«-ban. — Szintársulatunk volt primadonnája, *Juhász Ilona*, a debreceni szintársulat primadonnája lesz a most kezdődő szezonban; *Baghi Gyula* pedig, a sokoldalú színész, *Csóka Sándor* társulatának a tagja most.

○ **Peterdi szintársulata Bareson.** A lefolyt héten az eddiginél nagyobb részvétel és támogatás mellett működött Peterdi Sándor jónévű társulata. Igaz, hogy a társulat előadásai összehasonlíthatatlanul jobbak, mint azoké a kisebb társulatokéi voltak, melyek legutóbbi időben egyszer-mászor rövid időre felkeresték Baresot s így jobban is megérdemlik a támogatást, bár ez még mindig hagy fenn valami kívánni valót. Csodálatos, hogy a város társadalmának egy bizonyos része, a mely pedig leginkább volna hivatva és tehetné is, hogy az ily jobb hírű társulatot felkarolja és támogassa, feltűnően tartózkodik ettől és mintegy tüntet a távollétével. Hisz az bizonyos, hogy oly előadásokban nem lehet része, mint pl. egy nagyobb, városi vagy pláne a fővárosi színházakban, de végre az igényekből is lehet egy keveset engedni, számolni kell a viszonyokkal. Az előadásokról csak jól mondhatunk; a színészekben meg van minden igyekezet, hogy az összjáték jó összavágó legyen. »Charlie nénye« angol bohózat

oly jól sikerült, hogy közkívánatra legközelebb megismételik. Szombaton adatott Gécy ismert és pályadíjat nyert népszínműve, a »Gyimesi vadvirág«, melyben ismételten kivált a társulat primadonnája, *Baus Aranka*, ki szépen és jól játszott, hangja kellemes, szerepét pedig ezuttal is, úgy mint mindig, kitűnően tudta. Hatásosan játszotta azt a jelenetet, a melyben a rosszlelkű Fábán Gyurkát a jobb utra szándékozik terelni. Kitűnően adta a részeges harangozót *Füredy*, ki különben is egyike a legjobboknak, valamint *Havasy*, ki eredetien adta a részeges harangozó »kisebbik esztét«, azaz a fiát. Sokszor megnevetették a közönséget mókáikkal és eredeti csángó dialektusban elmondott mondásaikkal. Magáról Peterdyről is meg kell emlékeznünk, ki szintén jól adta szerepét, valamint minden egyes szereplő. Ugy látszik, nagy súlyt fektetett az egész társulat erre a darabra és mondhatjuk ismételten, hogy megnyerték a közönség tetszését vele. Vasárnap a nagyközönség kedvéért egy ismert fővárosi bohózat, a »Holtomiglan« került a műsorra. A társulat még csak hat előadást szándékozik tartani s azután utazik téli állomására, Versec és Fehértemplomra.

○ **A Magy. Kir. Operaház** műsora szeptember 22-től szeptember 26-ig. — Szerda. **Cremonai hegedős. A piros cipő.** Ábrányiné, Barbieri, Schmideck, Balogh, Arányi, Takáts, Váradi, Mihályi, Carbone, Pini, Smeraldi. — Csütörtök. **Otello.** Vaspuez, Semsey, Larizza, Beck, Dalnoki, Kiss, Szendrői, Mihályi, Kornay. — Péntek. **Nines előadás.** — Szombat. **Hamlet.** Bätterbauer, Dörsyné Beck, Ney D. Szendrői, Kornay, Ney B., Hegelüs, Dalnoki. — Vasárnap. **Fekete domino Bécsi keringő.** Ábrányiné, Valent, Semsey, Berts, Payer, Arányi, Kiss, Kornay. Ezen előadások bármelyikére előre lehet jegyet rendelni Rózsa Gyulánál, a M. K. Operaház pártzárkánál,

ban, még a szavazatjog is ki volt a nőkre terjesztve. A nemes özvegy nő a tisztujításokon együtt szavazhatott a férfiakkal, s a leányok számára a törvény köteles részt biztosított az apai örökségből.

Hogy mennyire tisztelte a magyar a nőt, annak eklatans bizonyítéka, hogy a ki egy tisztességes nő lábát megfogta a kezével, azt nagy büntetés érte, s a ki nőt rabolt, jaj annak!

Ellenben a bukott hajadonnak nehéz penitentiát kellett kiállani tollkoszorúval a fején a templom ajtóban, ez volt az u. n. eklézsia követelés; botránys életű nőnek levágták a haját s kiseprűzték. Ma már szelidebben bannak vele, de az elnézés annyira még sem megy, hogy e fajtája a nőknek saját világot ne képezzen, ezek a társadalmi életbe bele nem játszanak nyilvánosan, mint némely más országokban.

Azt tartja a magyar, hogy a legjobb házi orvos a feleség, s legjobb gyógyszertár a családi tüzhely.

A magyar nőt fellépésében öntudatosság és büszkeség jellemzi, inkább a dús képzelet vezérli, mint a hideg ész, az érzéki indulatoknak minden közvetlen összerejénél fogva hatásos befolyásnak inkább hódol, mint más nő. Szellemes, mert az élet hevesen lüktet benne, érzelemdús, mert vérének heve ébren tartja. Az ország ügyei iránt ép oly élénken érdeklődik, mint férje, s nemzetünk története gazdag, önfeláldozó nők megható vonásaiban. A hajdani harcok világban a nők még a családban is részt vettek férjük oldalán, mint Eger hatalmas védelme alatt, »az egri nők« neve most is megtisztelő címzés. Legyen szabad e helyütt is néhány nevet felemlíteni a nagyon sok közül, így Hunyady János neje

látszat, mint a törekvés. A romániai nő is csak külső csillogást lát abban, de belső tartalomtól, az érzelem, szellemi életből és mindabból a mi ezzel összefügg semmit sem lát. Majmolják párizsi nővéreiket, csak hogy ők a pompás eredetiből mesterséges torzképet alkotnak. A nő ur a házban. Körülök csoportosul minden szellemi és érzéki élet. Az előbbi azonban nem hat mélyre, s az utóbbi nem tör a magasba. A mit a romániai nő érzéki életnek nevez, az semmi más, mint érzéki csintalankodás. Egy francia író, ki Bukarestben időzése alkalmával egy román nőhöz azon kérdést intézte, hogy mivel foglalkoznak tulajdonképen az öröm városának szépei, azt a választ nyerte: »Nos hát foglalkozunk a szerelemmel, legalább is beszélünk róla.« Féktelen a tolettelluxusban és gazdagsága fitogtatása utáni vágy még a jó izlést is háttérbe szorítja.

Az orosz nő az amerikai után a legfüggetlenebb; a ház gondjait és az azzal járó terheket nem ismeri. Jellemének fővonása a ravaszság és hideg számítás.

Oroszországban, a különlegességek e hazájában egy különös állapot is létezik; a »férjtelen özvegyesség.« A leányt vérig boszantják, ha aggszűz marad, a miért divatba jött náluk, hogy egyszerre csak elutazik a leány, egy bizonyos idő lefolyása után pedig ismét ott terem ismerősei körében, de nem mint leány, sem mint asszony, hanem mint özvegy. Ki volt férje, mily sorsviszályokat élt át eddig, azt az orosz társadalom nem feszegeti, a mi a férjtelen özvegre nagyon is kellemes, mert nem kényszerítetik az igazat megvallani. De hogy az illető körök, no úgy mi is az özvegyeséget erősen kétségbe vonjuk, úgyhiszem szükségtelen bizonyítanom. Mégis

a hely árának levélben, utalvánnyal, vagy sürgönyileg való beküldése mellett a következő rendes elővételi helyáron: Páholy. Földsz. és I. em. 13 frt. II. emeleti 2—5 sz. 9 frt. II. emeleti 11. sz. 11 frt. Tamlásszék. I.—III. sorban 4 frt 30 kr. IV.—K. sorban 3 frt 30 kr. XI.—XVI. sorban 2 frt 30 kr. XVII.—XIX. sorban 1 frt 80 kr. II. em. körszék. Az I. sorban 2 frt 30 kr. A II. sorban 1 frt 80 kr. A III. sorban 1 frt 30 kr. III. emeleti erkély- és zárt-szék. Erkélysz. I. sorban 1 frt 70 kr. Erkélysz. II—V. sorban 1 frt 20 kr. Erkélysz. VI—IX. 1 frt. Zártsz. I. sorb. 90 kr. Zártsz. II. sorban 70 kr. Zártsz. III—IV sorban 50 kr. A jegyek átvehetők a hajós-utcai nappali pénztárnál az előadás napján 10 órától 1-ig és 3-tól 5-ig, az előző napon pedig 10 órától 1-ig. Darabváltozás esetén a jegy érvényessége megmarad, de kívánatra a pénztár a beküldött összeget visszafizeti.

T a n ü g y.

(**Technikusok a tengerészet szolgálatában.** A haditengerészetnél nagy a hiány a gépészmérnökökben. A hadügyminiszterium ezen a bajon úgy segít, hogy pályázatot irt ki műegyetemi hallgatók számára oly kötelezettséggel, hogy az illetők tanulmányaik befejezése után hat éven át tartoznak a haditengerészet szolgálatában állani. Ezért azután ösztöndíjakat tűz ki, még pedig 1000, 500 és 300 forintnyi összegekben. Az elsőért IV-ed, a másodikért III-ad és IV-edéves, az utolsóért akármely technikus pályázhatik. A folyamódásokat a hadügyminiszteriumhoz címezve a műegyetem rektoránál kell benyújtani.

(**A tanfelügyelők egy részének uti átalányát fölemelte ez idén a vallás- és közoktatásügyi miniszter.** A tanfelügyelők közül többnek csak háromszáz és háromszázötven forintos uti átalánya volt, amely összeg valóban nem állott arányban iskolalátogatási kötelezettségükkel. Pedig a tankötelezettség kellő érvényesítése csak úgy lehetséges, ha a tanfelügyelők az eddiginél fokozottabb mérvben teljesítik az iskolalátogatást, ami viszont megkívánja, hogy az uti átalányok aránylagosan emeltessenek mindaddig, amíg a tanfelügyelők képesek lesznek eleget tenni ama törvényszerű kötelességüknek, hogy maguk vagy segédek évenként legalább egyszer meglátogassák a tankerületükhöz tartozó összes iskolákat.

Törvényszék.

§ **Sikkasztó hajcsár.** *Cserta Vince*, pécsi mészáros, Cinderi-Bogádon két tinót vásárolván, elküldte értük a szolgáját, *Zakari Istvánt*. Adott neki 43 frtot, hogy a tinók vételárát egyenlítse ki azzal és azokat hajtsa haza. *Zakari* el is ment, a pénzzel a zsebében, de nem ment a tinóknak feljűk sem, hanem a helyett fogta magát, nekiállt mulatni s a 43 frtot elkölte. Persze ekkor nem mert hazajönni, hanem bujdosott, míg végre elfogták és a múlt hó 6-án átadták a pécsi kir. ügyésznek. A börtönből tegnap állították a kir. törvényszék elé, hol a sikkasztást beismerte s ezért kapott három hónapi fogházat, melyből vizsgálati fogsága ál-

tal 1 hónapot kitöltöttnek vettek. Az ítélet jogerős lett.

§ **Eltűnt pamut.** *Petrovits Máttyás* fuvaros, a pécsi Fischer-féle szállító cég szolgálatában állván, egy bál pamutot kellett volna kiszállitania *Spitzer Jakab* kereskedésébe, hogy onnan *Schwartz N.* magyarszéki kereskedő átvegye. *Petrovits* azt mondja, hogy ki is szállította és letette az üzletben; azonban *Spitzerék* nem találták azt sehol s ezért — mert a káros 97 frt értékűre becsülte — kérdőre vonták *Petrovits*ot és feljelentették a bíróságnál. A törvényszéknél tegnap tartották meg ellene sikkasztás miatt a végtárgyalást, melyen dacára, hogy *Spitzerék* megesküdtek, hogy oda a vádlott nem vitte a pamutot, ő mégis megmaradt ebbeli állítása mellett. Pedig, ha azt mondja, hogy elvesztette, legfeljebb polgári uton lehetett volna rajta követelni az árát, míg így sikkasztásért 8 napi fogházat mértek reá. A vádlott sirva erősítgette még ekkor is, hogy ő ártatlan; átadta a pamutot és nem sikkasztotta el, hanem azért az ítéletben megnyugodott.

§ **A ki szabadulni akar a büntől.** *Csinos horvát leány Kollák Mari*, a ki tegnap két rendbeli lopásért állt a kir. törvényszék előtt. *Cvetkovits Gyulánál* volt ugyanis szolgálatban, de egy hónap múlva megszökött s elvitt egy csomó ruhaneműt. Eszékre ment egy nyilvános házba, a hol csak egy napig volt s egy társnőjének két ezüst és két aranygyűrűjét ellopván, onnan kerekelt oldott. De elfogták s a börtönbe jutott, hol már hatiz-

ezen nők, minden erkölcsi megfontolás nélkül ugyanazon tiszteletben részesülnek a társadalomban, mint különben. Az elvalás is nagyon könnyen megy, és elég, ha a hölgy kalandos szeszélyeinek akadályait akként hártja el, hogy férjét egy bizonyos összeggel végkielégíti. E társadalmi kinövéseket az orosz nő szabad állása idézi elő. Mindez csak az előkelő osztálynál fordul elő, másként áll a dolog a nép körében. Itt egy bizonyos fokig valóságos keleti állapotok uralkodnak. A polgárnő például egészen elzáratik a külvilágtól; — durván bánik a férj nevével, kit testi fenytéssel illethet, sőt fogságba is vethet.

Nyugatra innét találjuk a lengyel nőt, szeretetre méltó nőt, ki szellemes anélkül, hogy arra fellelkesítettnek, mert mindkét tulajdona vele született. Belső barátok és jó ismerősök körében megveti a csillogást, port hinteni a mások szemébe nemcsak nem szeret, de nem is képes. Jó háziasszony; minden mozdulata természetes, nincs benne semmi mesterséges, semmi csinált. Erélyes, jelleme a szeretetben és gyűlöletben egyaránt feltalálja a helyes eszközöket és utakat, szeilemüleg üde, s az élet különböző viszonyaiban mindig ruganyos, ilyen a lengyel nő, az élet tisztán emberi és érzéki örömeinek több-égével megáldva, hű képe azon népnek, melyhez tartozik.

A spanyolokról megteledeztem, de hisz azokról úgy sem mondhatok sokat. Boldog egy nép, mintha minden egyes tagja gyermekies kedéllyel volna felruházva, oly meglegedett, sőt még büneinek nagy része is ártatlan gyermekies véték. Maga felől előkelő fogalma van. Gyermeteg fesztelenség és elragadó kedvesség főjellemvonásai, szereti csinos alakját diszes öltözetben mutogatni,

kacérkodik, de hiusága oly naiv, hogy érette haragudnunk nem lehet. Igyekszik magát legkellemesebb oldaláról bemutatni, mivel meg van győződve, hogy ő a legkedvesebb az ég alatt. Tudják, hogy szépek, de azért esteli sétájuknál százszor és százszor ismételtetik maguknak. Vérmes reményeik vannak, könnyelműek, de e könnyelműség is vonzó, szeretetre méltó és mindenkor vidám.

A portugál nő már lényegesen különbözik a spanyoltól, kevésbé érzéki mint amaz, s így nem fogékony az élet azon romantikája iránt, melynek a spanyol kitartással és verv-vel adja át magát; kevésbé mozgékony és életvidor, nem is adja át magát annyira a nyilvános élet kedvteléseinek, inkább szeret négy fal közt maradni, házi dologgal és kézi munkával foglalkozni, varrni vagy fecsegni, vagy órákon át bámulni az ablakon keresztül, s egyszerű toillel éri be. Ha otthonát elhagyja, bizonyára a templomba megy, mert ő a szenteskedés mintaképe.

Hátra van a legnehezebb feladat, írni a magyar nőkről. Az osztrák magyar monarchia írásban és képben című munka ismertetéssel szolgál e tekintetben is.

A magyar nő címe feleség, a legmegtiszteltetőbb cím, mely nem csak azt fejezi ki, hogy a férfi élettársa, hanem azt is, hogy azzal egyenjogu mindenben, felelősséges a családban.

A nőt a magyar nagyra becsüli, féltékenységgel nem kinozza, rá bizza a gazdaságot, háztartást, a konyhát, a gyermekek nevelését, a cselédek rakoncában tartását; ha valamit szereznek, abban a nő egyúttészertő társ. Ha férjhez ment a nő, soha sem viseli többé címében a saját keresztnévét, hanem a férjéét. A régi rendi alkotmány-

ben ült különféle lopások miatt. Nem csoda azonban, mert — mint a bíróság előtt elpanaszolta — korán árvaságra jutván, lélekku-fárok kezeibe került, kik holmi kávéházi pénztárosnői állással kecsegtetvén, különféle helyekre hurcolták és ott a bűn karjaiba dobták. Ő szeretett volna a rossz élettől szabadulni, de nem lévén pénze, ezért kellett lopnia s később már szinte mániájává lett a lopás. A jelenleg terhére rótt két lopást beismerte, a miért aztán — mivel már hatszor volt lopásért elítélve s mégis visszaesett a bűnbe — kétévi fegyházra mért rá a bíróság. Az elítélt leány nem felebbezte meg az ítéletet s csak azt kérte, hogy Mária-Nosztrára küldjék, hogy add tanuljon meg valami tisztességes foglalkozást, mert szeretne szabadulni a bűntől.

§ Meglopta az adósát. *Ivanov* Koszta, bolgár kertész, mikor még a legénye volt *Pencsov* Iliá, báttaszéki lakosnak, felvett tőle 150 frt kölcsönt. Később Mohácson maga is kertészetet alapítván, 100 frtot visszafizetett, de 50 frtot még mindig nem egyenlített ki. *Pencsov* Iliá Dunaszekcsőn vásáron lévén, átment hozzá Mohácsra, hogy az 50 frtot megvegye rajta. Két napig vendége volt s mikor az kiment a földjére, 25 kiló hagymamagot elemelt tőle s elvitte egy ismerőséhez. Azután még egy éjjel ott hált az adósánál s reggel hazavitte a lopott hagymamagot Báltaszékre. A lopást mikor a káros észrevette, azonnal ő rá gyanakodott s feljelentette az esetet a csendőrségnek. Azok elmentek *Pencsov* Iliához, de az a földjén kint lévén, oda kellett utána menniök. Mig odajártak, *Pencsov* Iliá felesége fogta a lopott hagymamagot s átszórta a szomszédjuk udvarába. Így jöttek rá a lopásra s *Pencsov* Iliát tegnap vonta kérdőre a pécsi kir. törvényszék emiatt. A vádlott — kit *Jobst* László dr. védett — azzal védekezett, hogy adósa azt neki adóssága törlesztése fejében adta át; de ezt megcáfolta az, hogy a felesége megijedt, mikor a csendőrök az urát keresték s kiszórta a hagymamagot, hogy meg ne találják náluk. Így hát a lopás kétségtelenné vált, de tekintve a lopott tárgy értékét, csak lopás vétségében mondta ki bűnösnek *Pencsov* Iliát a bíróság s elítélte 8 napi fogházra. Az ítélet jogerős lett.

§ Gyilkosság szerelemföltésből. A szegzárdi kir. törvényszék a napokban tartotta meg Töttösi István nagydoroghi lakos bűnügyében a végtárgyalást, a ki július havában leszurta Hamari Istvánt. Töttösi István elszerette Hamari István feleségét, a kivel már hosszabb ideig együtt is élt. A hűtlen asszony azonban ráunt szeretőjére és visszavágyódott törvényes urához. E miatt félté kenykedett Töttösi és Hamarit elhívta a kocsmába, a hol borozgatás közben összeveszték és az utcán három késszurással leszurta őt. Töttösi azzal védekezett a bíróság előtt, hogy a tett elkövetésekor részeg volt s így nem tudja, mit cselekedett. A törvényszék a gyilkost hét évi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint a királyi ügyész is felebbezést jelentett be.

Közgazdaság.

□ Mezőgazdasági állapotok. Szeptember első felében az időjárás valamivel kedvezőbb volt; az ország több vidékén az eső-

zések is megkönnyítették a szántást és így a gabonaneműek vetése folyamatban van. A repcevetések részben már kikeltek, helyenkint azonban férgek pusztítják a vetéseket. Általában véve a káros rovarok és férgek sok kárt tesznek mindenféle növényben, főképp a kukorica, burgonya, répa és lóherében. A szőlőben a peronoszpóra, plakrot és néhol a szőlőmoly is jelentékeny kárt okozott. A kukorica törése folyamatban van; az eredmények többnyire különbözőek. Nagy átlagban azonban a terméshozam alig közepes. A kukacok sok kárt okoztak a kukoricában, melynek a minősége sem felel meg mindenütt a hozzáfűzött reményeknek. A len és kender nagyobbára kielégítő és jó termést adott. A dohány terméshozama csekély kivétellel jó volt; néhol várakozáson felül jól sikerült a termés. A répa szedése már itt-ott megkezdődött; az eredmények különbözőek. Aránylag véve a takarmányrépa jobban fizet, mint a cukorrépa, mindazonáltal a terméshozam csekély kivételektől eltekintve kis közép és középserű lesz. A cukorrépában néhol férgek, különösen a pajorok sok kárt okoznak; az egerek is pusztítják a répaféléket. A burgonya szedése már folyamatban van; az eredmények vidékenként szintén igen különbözőek. Nagy átlagban gyenge, közepes termést adott úgy a korai, mint a késői; a peronospora infestans és néhol a pajorok is sok kárt okoztak benne. A télire elrakott burgonya rothadásától is nagyon sok helyen tartanak a gazdák. A takarmányművek általában véve kielégítő és jó termést adtak. A legelők is többnyire kielégítőek. A szőlők érni kezdenek, sőt már a koraiak egészen jól megérlelődtek; a peronospora vitikola, szőlőmoly, öbölly és egyéb káros paraziták jelentékeny kárt okoztak az országban, mindazonáltal többnyire kis közép és középtermésre van kilátás. Néhol csak gyenge szüretre számítnak a gazdák. Gyümölcs általában véve kevés termelt.

□ Uj tarifa. Az államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a balaton-szt.-györgy-somogy-szobi h. é. vasuton november 1-jén új személy- és podgyász-díjszabás lép életbe, mely a menetdíjakat egyes viszonylatokban némileg fölemeli, másokban pedig leszállítja.

□ Somogy megye termése. Buza: Bevetett terület volt 237.645 katasztrális hold. Próbacséplések szerint átlagos termés k. h.-kint 16.54, összes termés 893.150 m.-mázsa. 1896. évi buzatermés volt 1009.008 m.-mázsa. Rozs: Bevetett terület volt 83.465 kat. hold. Átlagos termés k. h.-kint 6.38 összes termés 532.203 mm. 1896-ik évi rozstermés volt 595.818 m. mázsa. Árpa: Bevetett terület volt 56.369 kat. hold. Átlagos termés k. h.-kint 6.36, összes termés 358.595 m.-mázsa. 1896-ik évi termés volt 402.705 m.-mázsa. Zab: Bevetett terület volt 39.480 kat. hold. Átlagos termés 6.69 k. h.-kint, összes termés 264.44 m.-mázsa. 1896-ik évi termés 261.427 m.-mázsa.

□ Melyik fa gyümölcsözik legtovább? A növényországnak vajmi sok tagja van, mely sokszorosan tovább él, mint az ember és ennek megfelelően gyümölcsöt is századokon át terem. Így a körtefák között nem ritkán találunk olyanokat, a melyek már háromszáz év

óta termik a gyümölcsöt. Az almafa már jóval kevesebb ideig terem, a legidősebb sem több, mint 120—150 éves. Leghosszabb ideig terem azonban talán a vadgesztenyefa. A Krim-félszigeten, Balaclava mellett a Baidar völgyben van egy gesztenyefa, a melyről a közhit azt tartja, hogy 1000 évesnél is idősebb és még most is minden évben megtermi a maga 80.000—100.000 vadgesztenyéjét. Szép kort ér meg a fügefa is. A machsteri dékani kertben van néhány oly fügefa, melyeket 1410-ben ültettek és a melyek ma is minden évben rakva vannak gyümölcsessel.

TÁVIRATOK.

— A német császár Budapesten. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ratibor herceg, budapesti német főkonzul, tegnap meglátogatta Andrássy Tivadar grófot, néhai Andrássy Gyula külügyminiszter fiát és neki a császár nevében átnyújtotta a porosz koronarend nagykeresztjét, mint jelét a császár megemlékezésének arra, aki a német-osztrák-magyar szövetséget megalkotni segített. Vilmos császár eme kegyeletes ötlete fővárosszerte lelkesedést keltett. Az udvari estélyen a császár Jókainak nagy bókakat mondott műveiről. Falk Miksának megjegyezte, hogy a budapesti fogadtatá: mélyen meghatotta. Királyunk főképp Tisza Kálmánnal, Szilágyival és Széll Kálmánnal beszélgetett. Berkes és Radics zenekari főláltva játszottak. Az 1600 meghívott vendég közül 1200 jelent meg, köztük Rákosi Jenő, az Othton-kör elnöke és Mikszáth Kálmán, a budapesti ujságírók egyesületének elnöke, akik a porosz koronarend III-ik osztályát kapták. Szögyény-Marich László berlini nagykövetségnek a német császár személyesen nyújtotta át a fekete sasrend jelvényeit. A császár ezenkívül még számosakat tüntetett ki. A német császár ma délelőtt meglekintette a központi vásárcsarnokot, ahol Percel Dezső belügyminiszter fogadta. Meg ezte itt a gyümölcs, virág és hus elárusítást és igen nagy elismeréssel nyilatkozott a látottakról. Ezután az iparművészeti muzeumba ment, ahol Wlassich miniszter fogadta. Itt mindent apróra megnézett s Radisich Jenő igazgatónak több ízben fejezte ki teljes meglegedését. Az iparművészeti muzeumból a nemzeti muzeumba hajtatott, ahol Szalay igazgató és Szapáry István főrendiházi háznagy fogadtak. A korvinákat és nyelvméleket nézegette hosszabban. Délután 5 órakor udvari ebéd, a melyen fognak elhangzani az előre is szenzációsnak ígérkező tosztok. Este 8-kor az operában diszelóadás, utána a kivilágítás meglekintése következik nyitott udvari kocsikon, amely után a császár elutazik.

— A királyné Budapesten. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Erzsébet királyné október 11-én érkezik Budapestre és a hó végeig itt marad. Ugyancsak a fővárosban fog tartózkodni ez idő alatt Ferenc Ferdinánd főherceg is.

— Kiutasított szocialisták. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A

fővárosi rendőrség letartóztatta Adler Viktor és Pernerstorfer bécsi munkásvezéreket és szocialista képviselőket. A főkapitányságnál tudatták velük, hogy fedezet alatt fogják őket visszautaztatni. Kivitték bérkocsin a két izgatót a kelenföldi állomásra s ott tiltakozásuk dacára fölrakták a bécsi gyorsvonatra. Hogy Bécsbe sértetlenül érkezzenek meg, arról a kísérő rendőrök felelnek. A budapesti szocialisták körében e miatt nagy az izgatottság.

— **Deschán Akhill párbaja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Deschán Akhill volt temesmegyei alispán ma reggel megverekedett a lovagiasság követelményei szerint Dobó megyei főügyészszel. A párbaj az utóbbi megsebesülésével végződött.

— **Megszűnt sajtópör.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Morzsányi-affér alkalmából a „Budapest“ című képes lapban megjelent s Vörös László államtitkárt sértő vezércikkért a szerző, Hollóssy Géza hirlapíró a tegnapi délután megtartott esküdtzseki tárgyaláson kijelentette, hogy az államtitkárt sérteni nem akarta, mire Vörös László visszavonta panaszát s az eljárást megszüntették.

végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén levő, monostori községben fekvő, a 67. sz. betétben felvett 307. 308. 1995. hsz. sz. 175. ház sz. ingatlanból Lang Györgyöt illető felére 367 frt 50 kr. kikiáltási árban, ugyanezen betétben 254/1. 1254/2. hsz. sz. ingatlanok Lang Györgyöt illető felére 255 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi október hó 11. napján d. e. 10 órakor Monostor községben a jegyző lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 37 forint 20 krajczár, 25 forint 50 krajczárt készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881: november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság, mint tlkvi hatóságnál 1897. évi június hó 16. napján.

Székács Pál

kir. aljbiró.

Meggyőződhetik bárki, hogy

Fon Berta és nővérénél
Pécsett, Széchenyi-tér 7. sz.

a városházzal szemben

a legdivatosabb párisi és bécsi
őszi és téli

női és gyermek kalapok

olcsóbb

szebb

és nagyobb

választékban kaphatók, mint bárhol.

Gyászkalapok

a legújabb modell szerint 2 óra alatt
készülnek.

Felnöttebb tanuló leányok felvételnek.

Nyilt-tér.*)

Krondorfi
Savanyuvíz

KELEMES IZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VÍZ

DE LEGINKÁBB MINT

gyógyvíz

tüdő, gyomor és

vizhólyag bántalmaknál
sikeresen használják.

Főraktár Pécsett: **Hirschler Mór** urnál.
Kapható azonkívül minden fűszerkereskedésben
és vendéglőben.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

5621. sz.
tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hummel Magdolna keskendi lakos, végrehajthatónak, Lang György monostori lakos végrehajtást szenvedett ellen 150 frt tőkekövetelés és jár. iránti

Szénkénevező gépeinket jótállás mellett próbára is kiadjuk.

Egyensúly, mészáros és tízedes mérlegek kaphatók újonnan és javítások is elfogadhatók.

Herczeg Testvérek, fémáruháza
Pécs.

Van szerencsénk a t. cz. közönség szives figyelmébe ajánlani minden néven nevezendő mérlegeinket, szőlőpermetező, szénkénevező gépeinket, kezesesség mellett; szivárvány kutakat bármely szerkezetre, vízvezetéseket, fürdőberendezéseket, angol árnyékszékkeket a legújabb stylus szerint a legutányosabb árban szállítunk. Öntünk rajz és minta szerint réz, ércz és vasból. Vas esztergályozást, valamint ezüst, arany és nikkellezések lehetősége legolcsóbb árban eszközölünk.

Építési- és lószerszám-berendezések, pince-berendezési eszközökből, valamint gépolaj, gépszij és gummi-csővekből nagy raktárt tartunk.

